

Dromen

Mexico is een van die landen waar sommige mensen hun eigen huis bouwen, maar omdat het voor 99% een heel arm land is en voor 1% verschrikkelijk rijk, zie je nog al eens wat door amateurs gemetselde muurtjes, compleet met openingen voor ramen en deuren. Het is duidelijk dat de behoeftige eigenaars nimmer toegekomen zijn aan hout voor sponningen of kozijnen, laat staan dakspanten. Vaak staat er voor zo'n woonrudiment een hoopvol "*Te Koop*" bord, waarvan de letters er meestal uitzien alsof ze er voorzichtig met een in teer gedoopte, versleten tandenborstel opgesmeerd zijn.

Ook zie je machtig veel poorten. Mexicanen zijn wat je zou kunnen noemen: "afkoelend werklustig". Ze beginnen met veel te veel enthousiasme op de meest onwaarschijnlijke plaatsen met het bouwen van vaak heel bewerkelijke entrees. Ieder ander zou zich misschien liever eerst concentreren op het bouwen van het huis, en het pad dat er van de weg af naar toe leidt, om dan het verfraaien van de ingang tot een latere datum te relegeren. De Mexicaan prefereert echter eerst het leuke, artistieke werk te doen. Helaas verliest hij werkiust in directe evenredigheid met het zweet zijns aanschijns, zodat na een paar jaar zo'n poort daar staat, midden in een stuk onbebouwd land, een beetje verlegen, tegen beter weten in de indruk te verwekken dat hij ergens de ingang van is.

Tegen die tijd heeft de Mexicaanse jeugd er ongestoord hun kunsten met spuitkannetjes op kunnen vertonen en met hun hieroglyphen onomstotelijk vastgesteld dat het hier weer eens een in de steek gelaten project betreft.

Eons zagen we, op weg naar San Felipe, aan de westkust van Baja California, een honderd-meter-lange, uit rul zand bestaande vierbaans oprijlaan, met een vijftigtal reeds verdorde paimbomen in de middenstrook. Waar de laan begon stond een bijna klare poort, met ernaast een raamloos, deurloos en dakloos portiershuisje. Het was duidelijk dat hier heel wat geld en spierkracht in gezonken was: deze poort was niet van kinderachtige afmetingen. Hij was zeker vijf meter wijd en drie meter hoog.

Maar zelfs nadat je min of meer gewend geraakt bent aan de onvoltooide symphonieën in hout, cement en ijzer van de Mexicaanse burger ben je toch niet bedacht op het miljoenenproject dat zich verheft op de 27e parallel, midden in het schiereiland. De Mexicaanse Regering, uitteraard samengesteld uit poorten-lievende burgers, heeft kans gezien daar een gigantisch monument op te richten voor de herdenking van de grandioze opening van *De Weg*.

Baja California staat in ons King Pepermunt Atlasje aangeduid als "Schiereiland Californië", ook wel als "Neder-Californië". Het strekt zich uit tussen de grens van de Verenigde Staten en Cabo San Lucas, (K.S. Lucas, in het atlasje, of: de Kaap.) Dit is een afstand van ongeveer 1200 kilometer. Tot 1970 of daaromtrent bestond er geen begaanbare weg, die de weinige indianendorpjes met elkaar verbond. De bevolkingsdichtheid was minder dan één persoon per vierkante kilometer. Het land bleek alleen geschikt voor door Amerikanen georganiseerde wildernistochten, met speciaal daartoe aangepaste autos en motorfietsen, de befaamde "*Baja Ralleys*".

Het land verkeerde door deze isolatie vrijwel geheel nog in zijn natuurlijke staat: ongerepte woestijn, onbetreden bergen, onbezochte stranden.

Aan deze ongewenste toestand moest natuurlijk een eind komen. Om dit te bewerkstelligen besloot de Regering er een 1200 kilometer lange strook asfalt in te leggen, zodat het land zich kon gaan ontwikkelen en de inboorlingen een kans zouden hebben om deel te gaan nemen aan de rest van de wereld. Ook leek het niet onwaarschijnlijk dat het dollar-toerisme er op vooruit zou gaan, want die jongens met die motoren was nou wel leuk, maar het bracht niet veel geld in het laadje.

In Mexico wordt zo'n weg nog steeds aangelegd op de simpele manier, met houwelen, scheppen en kruiwagens, kortom met wat Amerikanen zo aardig beschrijven als "elbow grease". Het valt dus te begrijpen dat dit werkje niet in een achternamiddag voor elkaar was en dat de voltooiing ervan redelijkerwijs met wat fanfare gepaard mocht gaan.

De 27ste parallel verdeelt Baja in twee ongeveer gelijke stukken. Het bovenste stuk staat bekend als *Baja California Del Norte* en het onderste als *Baja California Del Sur*. Ons atlasje rept niet over deze verdeling. Dit is misschien te verkiaren door het feit dat het verscheen in 1958, en dat in Sneek, waar zich de Kingfabrieken Tonnema NV. ophouden, Baja toch al niet een enorme plaats in de publieke belangstelling inneemt.

Nu had het misschien een aardig idee geweest om bij die denkbeeldige lijn, de 27ste parallel, naast de zojuist afgemaakte weg een leuk ontworpen bordje te plaatsen en dat officieel te onthullen; een stevig geconstrueerde gedenkplaat, die met een paar welgekozen woorden aan passerende automobilisten de gelegenheid geeft te vernemen, dat er op zo-en-zo dag een officiële opening van deze verkeersader heeft plaatsgevonden. In Oregon, in de V.S., staat er een soortgelijk bord, op de 45ste parallel, dat de nieuwsgierige automobilist laat weten dat hij zich nu op een punt op de aarde bevindt dat halverwege de evenaar en de noordpool ligt. Er is zelfs een streep over de weg getrokken die je positie nauwkeurig vaststelt. De bedoeling hiervan is, dat je, zo gewenst, even je auto stopt, het verhaal op het bord voorleest aan je familie, en jukt tegen je kinderen dat dit nu dezelfde streep is die in hun schoolatlas staat afgebeeld. Kortom: een excuus om je benen even te strekken voordat je je verder begeeft op de weg naar Pool of Tropen.

Op de 27ste parallel, in Baja, heeft de Mexicaanse Regering niet alleen een gedenknaald opgericht die op kilometers afstand te zien is, maar ook een museum, een restaurant, een Pemex (Petrolios Mexicanos) benzinstation, een groot hotel, parkeergelegenheid voor honderden autos, plus een landingsbaan, die aan alle eisen voldoet voor het landen van hedendaagse Jumbo straalvliegtuigen.

Nu zien in het beste geval gloednieuwe bouwwerken in dit land er uit alsof ze al vijftig jaar of langer staan, maar toch komt het zelden voor dat ze in minder dan geen tijd de indruk geven dat de sloper net even met lunch gegaan is en ieder ogenblik kan terugkeren om zijn werk voort te zetten.

Toen we er namelijk vijf jaar na de Opening langs kwamen en voor het eerst kennismaakten met deze grootsscheepse omgeving bleek het museum leeg te staan, de ruiten ingegooid, de muren met graffiti bespoten terwijl zich stapels vuilnis in de portieken opgehoopt had. De plannenmakers hadden er blijkbaar niet bij stilgestaan dat er in zulk een gebouw iets ten toon gesteld dient te worden, plus dat er genoeg publiek beschikbaar zou moeten zijn om ernaar te komen kijken om zodoende het idee

levensvatbaarheid te geven. Het restaurant was bijvoorbeeld bij gebrek aan klandizie al gesloten; het aan gruzels geworpen glas na vijf jaar nog steeds niet weggeruimd. Op de dag van ons bezoek was Pemex nog open, maar het leed een opvallend armzalig bestaan. Nog een jaar later stond het eveneens onbemand, met glasdiggels in de oprit; de roestende pompen skeletale monumenten tot bureaucratische verkwisting of misrekening.

De enorme landingsbaan, die speciaal gebouwd werd voor het op de Openingsdag aan- en afvoeren van met dignitarissen en notabelen gevulde straalvliegtuigen, is na de ceremonie met de redevoeingen, het elkaar op de schouder kloppen, het banquet en de Franse champagne nooit meer door een toestel van die afmetingen bezocht. Van tijd tot tijd landt er een Amerikaan met zijn sportvliegtuigje, dat misschien een tiende van de startbaan gebruikt. De piloot kan dan, na een half uur stevig doorstappen, het hotel bereiken, dat nog steeds open is. Hier kan hij een belachelijk dure, veel te grote kamer huren, zeuren totdat hij een handdoek en een stukje zeep krijgt, om dan te ontdekken dat er pas 's morgens om 6 uur weer heet water is.

Ondanks dat gaan we er nog steeds met plezier heen. Waarschijnlijk juist omdat het land is zoals het is — de levenswijze van de bevolking is anders dan dat van de rest van de wereld. Ze zijn gezelliger, zeker onder elkaar, en ze maken zich niet verschrikkelijk druk om alles in de puntjes geregeld te hebben. Het steriotiepe beeld van de slapende Mexicaan in de schaduw van zijn palmpje is nog steeds niet ver verwijderd van de Mexicaan van vandaag.

Viva Mexico!